

2021:21

Hästveda bårhus

Fasadrenovering

Antikvarisk medverkan 2020

Åsa Eriksson Green

Kristianstad
Box 134, Stora Torg
291 22 Kristianstad
Tel 044 – 620 19 00

Lund
Tomegapsgatan 22
223 50 Lund

www.regionmuseet.se

© 2021 Regionmuseet i Skåne
E-rapport 2021:21

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle. Dnr 507-99-502.

Omslagsfoto: Bårhuset efter fasadrenovering, maj 2021.

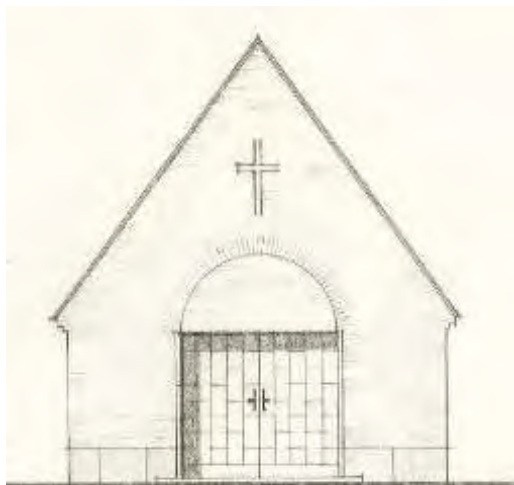
Samtliga bilder i rapporten är tagna av Regionmuseet i Skåne, om inte annat anges.

Administrativa uppgifter

Objekt	Hästveda bårhus
Socken	Hästveda socken, 1064
Kommun	Hässleholm kommun
Län	Skåne
Länsstyrelsens beslut	2020-07-09, dnr 433-4430-2020
Regionmuseets dnr	M12.20-232-20
Beställare	Hässleholms pastorat
Projektör	Murtjänst Wester AB
Entreprenör	Murtjänst Wester AB
Antikvarisk medverkande	Regionmuseet i Skåne gm Åsa Eriksson Green
Genomförandetid	september 2020 – maj 2021
Antikvarisk slutbesiktning	2021-05-20
Rapport granskad av	Karin Hernborg

Historik med relevans för ärendet

Hästveda kyrkogård har medeltida ursprung. Den norra delen av kyrkogården, där bårhuset är beläget, ligger inom fornlämningsområde för Hästveda historiska bytomt enligt 1708-års karta. Bårhuset uppfördes efter ritningar signerade Leon Nilsson, daterade 1942. Av ritningen framgår inte tydligt huruvida byggnaden avsågs att putsas eller ej, däremot syns mönstermurningen. År 2009 blästrades cementputs och plastfärg bort från byggnadens fasader, vilket tyvärr medförde skador på teglet. I vård- och underhållsplanen för kyrkogården som togs fram 2018 påpekades behovet av att åtgärda byggnadens fasader.

Till vänster Leon Nilssons ritning för bårhuset från 1942. Byggnaden kom att uppföras i förenklat utförande, till exempel genomfördes inte fönstersättningen såsom ritningen anger och det halvmåneformade fältet ovan entrépartiet utgick. Ritningen antyder dock tegelmurningen kring takfot och fasader. Till höger byggnaden vintern 2020.

Bårbusets västra fasad efter färdigställd fasadrenovering.

Bårbusets södra och östra fasader efter färdigställd fasadrenovering.

Bårbuset ligger i anslutning till kyrkogårdens nordvästra ingång.

Utförda åtgärder

För att skydda tegelfasaderna från en större skadebild, samtidigt som byggnadens uppenbara arkitektoniska och hantverksmässiga kvaliteter togs tillvara beslöts att putsa fasaderna mycket tunt med en så kallad säckskurning. Syftet är att teglet ska synas genom putsen så att mönstermurningen framkommer. I förberedelse för detta frästes fogarna ur 5–7 mm, trasigt tegel har bytts och ny fog har kompletterats vid behov. Fasaderna har sedan putsats tunt med Bösarps säckskurningsbruk av hydrauliskt kalkbruk 0-1mm, genomfärgat vitt (produktblad sist i rapporten).

Iakttagelser under restaureringen

Inga iakttagelser har gjorts.

Avvikelser från arbetshandlingar

Inga avvikelser har noterats.

Övrigt

Fogarna på byggnadens sockel behöver kompletteras, framför allt på västra fasaden men även på mindre delar av övriga fasader. Stupröret i byggnadens sydöstra hörn saknar utkastare vilket behöver åtgärdas.

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Åtgärderna är väl genomförda med hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värde. Den tunna putsen fungerar väl för att släppa igenom mönstret från den underliggande tegelmurningen.

Kristianstad 2021-05-25

Åsa Eriksson Green

Produktblad
dec-11

BÖ- Säcksburningsbruk

Användningsområden:

Används som säckskurat utseende.

Ger en yta där 20 % av teglet syns. Kan även levereras i olika kulörer.

Produktkvalitet

Säckskurningsbruk är tillverkat av kända bindemedel.

Åtgång

Vid 2 mm tjocklek är åtgången ca 4 kg / kvm

Förpackning / Lagring

Finputs förpackas i papperssäckar om 25 kg / förp.

Förpackas även i storsäckar om 1000 kg.

Vi kan leverera Finputs i storbehållare som rymmer upp till 10 ton.

Kontakta oss gärna när det gäller vår hyrutrustning av ovanstående

Torrbruksprodukter skall förvaras torrt, varvid lagringstiden kan

uppskattas till ca 12 månader.

Tekniska Data

Bindemedel: Cement Hvd. kalk

Ballast: Sand 0 - 1 mm

Vattenbehov ca 16 %

Kulör: FC 100 (MC)

Bruksanvisning

Finputs blandas maskinellt ca 5 minuter med ca 3 liter vatten pr/säck om 25 kg, vilket ger ca 13 liter färdig finputs.

Pratiska tips

Blandat bruk bör användas inom två timmar.

Förvattna ytan innan bruket appliceras.

Skydda ytan mot nederbörd de första dyggen, håll bruket fuktigt i minst

3 dygn, väderskydda alltid ytan för att förhindra snabb uttorkning

Skall putsning ske under + 5 grader skall alltid vinteråtgärder utföras.

Vid eventuella oklarheter om användningen kontakta oss gärna.

Då arbetsutförandet ligger utanför vår kontroll är vårt ansvar begränsat till kvaliteten hos levererad vara.

AB Bösarps Grus & Torrbruk, 274 93 SKURUP

Tele: 0411-406 55, Hemsida: www.bosarps-grus-torrbruk.se

Regionmuseets E-rapportserie 2021

Kulturmiljö

1. Östra Göinge kommunhus, Östra Broby sn, AF, Åsa Eriksson Green och Emelie Petersson, 2020
2. Svedala kyrka, underhållsplan 2020, Svedala sn, VP, Kerstin Börjesson, 2020
3. Törringe kyrka, underhållsplan 2020, Törringe sn, VP, Kerstin Börjesson, 2020
4. Böringe kyrka, underhållsplan, 2020, Böringe sn, VP, Kerstin Börjesson, 2020
5. Stoby kyrkogård, gamla delen - reparation av mur, Stoby sn, AM, Linn Offerlind-Ljunggren, 2020
6. Ignaberga nya kyrka - installation av ljudsystem, Ignaberga sn, AM, Åsa Eriksson-Green, 2020
7. Fjärrvärme i Åhus, arkeologisk förundersökning, Åhus sn, FU, Johan Dahlén, 2008-2009
8. Osby kyrka, Osby sn, UP, Åsa Eriksson Green, 2021
9. Tolånga kyrka, underhållsplan, 2020, VP, Tolånga sn, Linn Offerlind-Ljunggren, 2020
10. Vanstad kyrka, underhållsplan, 2020, VP, Vanstad sn, Linn Offerlind-Ljunggren, 2020
11. Bjäresjö gamla kyrkogård, VP, Bjäresjö sn, Linn Offerlind-Ljunggren, 2021
12. Bjäresjö nya kyrkogård, VP, Bjäresjö sn, Linn Offerlind-Ljunggren, 2021
13. Oppmanna gamla och nya kyrkogård, VP, Oppmanna sn, Rebecca Olsson, 2021
14. Vånga gamla och nya kyrkogård, VP, Vånga sn, Rebecca Olsson, 2021
15. Ausås prästgård, Installation av fiberkabel, Ausås sn, AM, Åsa Eriksson Green, 2020
16. Ausås prästgård, Toaletter i östra längan, Ausås sn, AM, Åsa Eriksson Green, 2020
17. Össjö herrgård - ett kunskapsunderlag, Össjö sn, KU, Maria Sträng, Rebecca Olsson och Helene Stalin Åkeson, 2021
18. Bonderups kyrkogård, renovering av kyrkogårdsmuren, Bonderups sn, AM, Kerstin Börjesson, 2020-2021
19. Mariakyrkan i Båstad, installation av ny ljudanläggning, Båstad sn, AM, Kerstin Börjesson, 2020-2021
20. Eslövs kyrka – tillgängliganpassning av entré, Eslövs sn, AM, Kerstin Börjesson, 2019-2021
21. Hästveda bårhus, fasadrenovering, Hästveda sn, AM, Åsa Eriksson Green, 2020

